

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ТАТАРСКО-БАГАНИНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ЧИСТОПОЛЬСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422963, Республика Татарстан,
Чистопольский район,
с. Татарская Багана, ул. Советская, 18А/1

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИСТАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАТАР БАГАНАЛЫСЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

422963, Татарстан Республикасы,
Чистай районы, Татар Баганалысы авылы,
Советская урамы, 18А/1

тел. (884342) 3-63-10

E-mail: Tbag.Ctp@tatar.ru

Постановление
2021 елның 17 марты

Карар

№1

«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Татар Баганалысы авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү һәм эшкуарлык эшчәнлеген алып бару өчен Чистай муниципаль районының Татар Баганалысы авыл җирлеге территориясендә кече һәм урта эшкуарлык субъектлары тарафыннан уңайлы икътисадый мохит булдыру максатларында, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Законы нигезендә, Чистай муниципаль районының Татар Баганалысы авыл җирлеге Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. «2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Татар Баганалысы авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасын әлеге карарның кушымтасы нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны авыл җирлегендә яшәүчеләр күпләп жыела торган урыннарда халыкка игълан итәргә һәм Чистай муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-коммуникация челтәрендә урнаштырырга.

Татар Баганалысы авыл җирлеге
башлыгы

Р.Р. Жәббаров

Чистай муниципаль районының
Татар Баганалысы авыл җирлеге
Башкарма комитетының
2021 елның 17 мартындагы
1 номерлы карарына
Кушымта

«2021-2024 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЧИСТАЙ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНЫҢ ТАТАР БАГАНАЛЫСЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНДӨ КЕЧЕ һӘМ УРТА
ЭШКУАРЛЫКНЫ ҮСТЕРҮ» ПРОГРАММАСЫ

2021 ел

Эчтәлек

Программа Паспорты

1. Программаны тормышка ашыру сферасының характеристикасы.
Программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар, аларны хәл итү юллары
2. Программаның максаты, бурычлары, төп көтелгән ахыргы нәтижеләрен тасвирлау, аны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары
3. Программаны гамәлгә ашыру механизмы
4. Программаның социаль-икътисади нәтижелелеген бәяләү

«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының
Татар Баганалысы авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү»
программасының паспорты

Программаның исеме	«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Татар Баганалысы авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» программасы (алга таба-Программа)
Нигез эшләү өчен программа	«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон; «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон; Татарстан Республикасының 2010 елның 21 октябрендәге «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 7-ТРЗ номерлы Законы
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Татар Баганалысы авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	Чистай муниципаль районының халыкны эш белән тәэмин итү программасы. Кредит акчалары һәм эшмәкәрләрнең үз акчалары. Җирле бюджет акчалары хисабына финанслау
Программаның максаты	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлелеген тәэмин итү, шулай ук аның җирлекнең социаль-икътисадый үсеше мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.

<p>Программаның бурычлары</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жирлектә кече хужалыкларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру; 2. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү; 3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын консультация белән тәэмин итү сыйфатын күтәрү; 4. Икътисади актив халыкны эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү.
<p>Программаны гамәлгә ашыру вакытлары һәм</p>	<p>2021-2024 еллар</p>
<p>Программаны башкаручылар</p>	<p>Чистай муниципаль районының кече һәм урта эшкуарлык субъектлары һәм үзмәшгульлекләре, Чистай муниципаль районы Татар Баганалысы авыл жирлегенә Башкарма комитеты</p>

<p>Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән соңғы нәтижеләре</p>	<p>Программаны тулы күләмдә гамәлгә ашыру 2024 ел ахырына түбәндәгеләр артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кече предприятиеләр, шул исәптән микропредприятиеләр һәм шәхси эшмәкәрләр тарафыннан житештерелә торган продукция (хезмәтләр) әйләнешенең еллык үсешен саклап калу; - Чистай муниципаль районы территориясендә эшчәнлек алып баручы кече һәм урта эшқуарлык субъектлары (шул исәптән үзмәшгульләр) саны ел саен артуны саклап калу; - барлык предприятиеләрнең уртача исемлек санында кече (микропредприятиеләрне дә кертеп) һәм урта предприятиеләрдә хезмәткәрләрнең (тышкы бергә эшләүчеләрдән башка) уртача исемлек саны өлешен арттыру; - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына консультацион ярдәм күрсәтү; - кече һәм урта эшқуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру (яңа теркәлгән шәхси эшқуарларны да кертеп); <p>Шуның белән беррәттән, Программа чараларын үтәү кече һәм урта эшқуарлык инфраструктурасының уңышлы эшләве, кече һәм урта эшқуарлык өлкәсендә товарлар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр) житештерү күләмнәрен арттыру, шулай ук аларның эшчәнлегеннән авыл жирлеге бюджетына салым керүне арттыру өчен шартлар булдыруны күздә тоту.</p>
--	--

1. Программаны тормышка ашыру сферасының характеристикасы. Программа хэл итүгә юнәлдерелгән проблемалар, аларны чишү юллары

2020 елда Чистай муниципаль районының Татар Баганалысы авыл жирлегендә кече һәм микропредприятие (2019 елга караганда 1 гә кимрәк), салым органында теркәлү узган 8 шәхси эшмәкәр (2019 елга караганда 1 гә кимрәк), шулай ук 5 үзмәшгуль эшчәнлеген гамәлгә ашырган.

1 нче таблица

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Татар Баганалысы авыл
жирлегендә
эшмәкәрлек өлкәсен үстерүнең төп тенденцияләре

Күрсәткеч	2018 ел (факт)	2019 ел (факт)	2020 ел (бәя)
Икътисадый актив эшмәкәрлек субъектлары саны:	13	17	16
кече предприятиеләр, бер.	3	3	3
төп дәүләт теркәү номеры (теркәлү узган) булган шәхси эшмәкәрләр-барлыгы, берәмлек.	10	9	8
үзмәшгульләр, бер.	-	5	5

Икътисадый эшчәнлек төрлөрө буенча кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны

Эшчәнлек төрлөрө	Үлчәү берәмлеге	факттагы әһәмияте
		2021 елның 1
Барлығы икътисади актив кече эшмәкәрлек субъектлары исәпкә алынды	бер.	13
алар арасында икътисадый эшчәнлек төрлөрө буенча: авыл хужалыгы, ау һәм урман хужалыгы	бер.	
Балыкчылык	бер.	
Файдалы казылмалар чыгару	бер.	
Эшкәртү производстволары	бер.	
Житештерү һәм бүлү электр энергиясе, газ, Төзелеш	бер.	
Күпләп һәм ваклап сату; автотранспорт	бер.	2
Кунакханәләр һәм ресторанныр	бер.	
Транспорт һәм элементә	бер.	2
Финанс эшчәнлеге	бер.	
Күчәмсез милек белән операцияләр,	бер.	
Дәүләт идарәсе һәм хәрби	бер.	
Мәгариф	бер.	
Сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәтләр	бер.	
Башка коммуналь, социаль һәм шәхси	бер.	
Йорт хужалыгын алып бару буенча	бер.	
Территориаль оешмалар эшчәнлеге	бер.	
Башкалар	бер.	9

Төп күрсәткечләрне анализлау районда кече һәм урта эшмәкәрлек өлкәсе үсешенәң уңай динамикасын күрсәтә.

2020 елда эшмәкәрлеккә ярдәм итү буенча иң популяр программалар «Агростартап» программалары, ТР Эшмәкәрлеккә ярдәм фонды микрораймнарны булды.

Аның максаты-житештерү һәм хезмәт күрсәтү өлкәсендә эшләүче, эчке һәм тышкы базарларда конкурентлыкка сәләтле кече һәм урта предприятиеләр санының тотрыклы үсешен тәэмин итү, кече эшкуарлыкка мәгълүмати ярдәм күрсәтү һәм үз бизнесыңны булдыруны популярлаштыру буенча актив кампания кысаларында түбәндәгеләр гамәлгә ашырылды: барлык мәгълүмат Чистай муниципаль районының рәсми порталына урнаштырылды, шулай ук даими рәвештә эшкуарлык эшчәнлеген алып баруның аерым мәсьәләләренә багышланган киңәшмәләр, конференцияләр, форумнар, утырышлар уздырылды һәм әлеге өлкәдә актуаль мәсьәләләр турында фикер алышуга, шулай ук аны алга таба үстерүнең уртак чараларын эшләүгә юнәлтелгән.

Кызыксынган оешмалар белән берлектә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына кече һәм урта эшкуарлыкка дәүләт ярдәме күрсәтүнең гамәлдәге чаралары, үзмәшгульләргә, шулай ук эшкуарлык өлкәсендәге законнардагы

үзгөрешләр турында хәбәр итүгә юнәлдерелгән чаралар даими рәвештә үткәрелде.

2. Программаның максаты, бурычлары, төп көтелгән ахыргы нәтижеләре тасвирламасы, аны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм аны үстерү өлкәсендәге эш юнәлеше эшкуарлык субъектларының эшлекле активлыгын үстерү өчен уңай климат булдыруга, эшкуарлыкны үстерүнең төп чикләүләре йогынтысын киметүгә юнәлдерелгән һәм Чистай муниципаль районының Татар Баганалысы авыл җирлегенә үсешенә стратегик максатлары, бурычлары һәм приоритетлары системасына эшкуарлыкка ярдәм итү юнәлешләрен булдыруга нигезләнган.

Бу максатта урта сроклы перспективага социаль-иқтисадый үсешнең төп бурычлары билгеләнә һәм әлеге бурычлар кысаларында кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү чараларын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә.

Авыл җирлегендә эшмәкәрлек үсешен тоткарлый торган, әлеге сораштыруларга һәм эшкуарлык җәмәгатьчелеген анкеталаштыруга нигезләнган төп проблемалар булып түбәндәгеләр тора:

- кадрлар кытлыгы;
- югары дәрәжәдә кече һәм урта бизнес өчен салым йөкләнеше;
- түбән алу мөмкинлегенә финанс ресурслары;
- жир һәм күчәмсез мөлкәт;
- энергетика инфраструктурасыннан файдалану мөмкинлегенә;
- яңа җиһазлар алу белән проблемалар.

Программаның максаты-кече һәм урта эшкуарлык субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион иқтисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак, кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлелеген тәэмин итү, шулай ук аның районның социаль-иқтисадый үсешенә мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.

Әлеге максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Җирлектә кече хужалыкларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру;
2. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү;
3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын консультация белән тәэмин итү сыйфатын күтәрү;
4. Иқтисади актив халыкны эшмәкәрлек эшчәнлегенә җәлеп итү.

Программаның төп чаралары программаның максатларыннан һәм бурычларыннан чыгып формалаштырылган.

Шул ук вакытта һәр мәсьәләгә хәл итү кысаларында диярлек ярдәм итүгә һәм үстерүгә, шул исәптән кече һәм урта эшкуарлыкны башлап җибәрүче субъектларга, аларның санын арттыру өлешендә дә, бизнесны үстерү өлешендә дә, яңа эш урыннары булдыруны күздә тоткан чаралар каралган.

Программаның төп чаралары характеристикасы

Тулаем алганда, кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү чараларын 2 төп юнәлешкә бүлсәң мөмкин:

1. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультацион ярдәм күрсәтү буенча чаралар;
2. Эшмәкәрлекне үстерү буенча башка чаралар.

Эшкуарлар өчен консультация ярдәме күрсәтү юнәлеше кысаларында түбәндәге чаралар каралачак:

1. Эшқуарлыкка ярдәм итү программалары буенча республика һәм федераль бюджетлардан күрсәтелә торган консультацион ярдәм күрсәтү һәм мәғлүмат биру;

Эшмәкәрлекне үстерү буенча башка чаралар:

1. кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны хәл итү юллары буенча анкеталау үткәрү;

2. эшқуарлыкка ярдәм итүнең гамәлдәге программалары буенча законнарны үзгәртү һәм үстерү белән бәйлә актуаль хокукый мәсьәләләр буенча кече һәм урта эшқуарлык субъектлары өчен киңәшмәләр һәм семинарлар үткәрү;

3. кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мәғлүмати ярдәм күрсәтү кампаниясен оештыру һәм үз бизнесын, шул исәптән яшьләр бергәлеген булдыруны популярлаштыру.

Максатлар һәм бурычлар киселешендә төп чаралар исемлеге Программага Кушымтада тәкъдим ителгән.

Программаны гамәлгә ашыру вакытлары һәм этаплары

Программа 2017 елдан 2020 елга кадәр тормышка ашырыла.

3. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программаны тормышка ашыру белән идарә итүне Чистай муниципаль районының Татар Баганалысы авыл җирлеге Башкарма комитеты башкара:

- Программа чараларын тормышка ашыруны планлаштыруны, үзара бәйләнешне, координацияләүне һәм тикшереп торуну оештыра;

- программа чаралары исемлеген, максатчан индикаторларны һәм программаның нәтижелелеге күрсәткечләрен эзерләүне һәм төгәлләштерүне гамәлгә ашыра.

Программаны тормышка ашыру барышында Чистай муниципаль районының Татар Баганалысы авыл җирлеге Башкарма комитеты чараларны башкаручылар белән хезмәттәшлек итә. Программа чараларын үтәүчеләр программа чараларын вакытында һәм сыйфатлы үтәү өчен җаваплы.

4. Программаның социаль-иқтисадый нәтижелелеген бәяләү

Программаны тормышка ашыру мөмкинлек бирәчәк:

- эчке һәм тышкы базарларда кече һәм урта эшқуарлык субъектларының көндәшлеккә сәләтлелеген арттыру;

- яңа эшләнмәләрне стимуллаштырырга һәм яңа технологияләрне үзләштерүгә ярдәм итү;

- кече һәм урта эшқуарлык субъектлары тарафыннан мәғлүмати технологияләрне куллануны киңәйтү;

- эшмәкәрлек эшчәнлегенә белән кызыксынуны арттыру хисабына халыкның эшлекле активлығын үстерү;

- кече һәм урта эшқуарлык субъектларының финанс һәм матди ресурсларга үтемлелеген тәэмин итә торган механизмнарны камилләштерү;

- кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мәғлүмати-консультацион ярдәм күрсәтүне камилләштерү;

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын дәүләт һәм муниципаль заказларны үтәүгә җәлеп итү.

Кушымта

«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Татар Баганалысы авыл җирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү» программасының максатлары һәм нәтижәләрен бәяләү индикаторлары

Төп чараларның атамасы	Бурычларга туры килү	Башқаручылар	Төп чараларны башқару сроклары	Ахыргы нәтижәләрен бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикатор күрсәткечләре			
					2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел
Максат исеме: кече һәм урта эшқуарлык субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшқуарлык субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлелеген тәэмин итү, шулай ук аның җирлекнең социаль-икътисадый үсеше мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.								
Эшқуарлыкка ярдәм итү программалары буенча республика һәм федераль бюджетлардан күрсәтелә торган консультацион ярдәм күрсәтү һәм мәгълүмат бирү	3	Чистай МР Татар Баганалысы авыл җирлеге Башкарма комитеты	2021-2024	Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына күрсәтелгән консультациалар саны, бер.	3	3	3	3
Кече урта эшқуарлыкны үстерү проблемаларына аларны хәл итү юлларын анкеталаштыру үткөрү	4	Чистай МР Татар Баганалысы авыл җирлеге Башкарма комитеты	2021-2024	Үткөрелгән анкеталар саны, берәмлек	1	1	1	1

<p>Законнарны үзгөртү һәм үстерү, шулай ук эшқуарлыкка ярдәмнең гамәлдәге программалары буенча актуаль хокукый мәсьәләләр буенча кече һәм урта эшқуарлык субъектлары өчен киңәшмәләр һәм семинарлар үткөрү</p>	<p>1</p>	<p>Чистай МР Татар Баганалысы авыл җирлеге Башкарма комитеты</p>	<p>2021-2024</p>	<p>Үткөрелгән семинарлар саны, берәмлек</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>2</p>
<p>Аны яшьләр эшқуарлығы өлкәсенә җәлеп итү буенча яшьләр берләшмәсе белән эшләр</p>	<p>2</p>	<p>Чистай МР Татар Баганалысы авыл җирлеге Башкарма комитеты</p>	<p>2021-2024</p>	<p>Үткөрелгән чаралар саны, бер.</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>2</p>